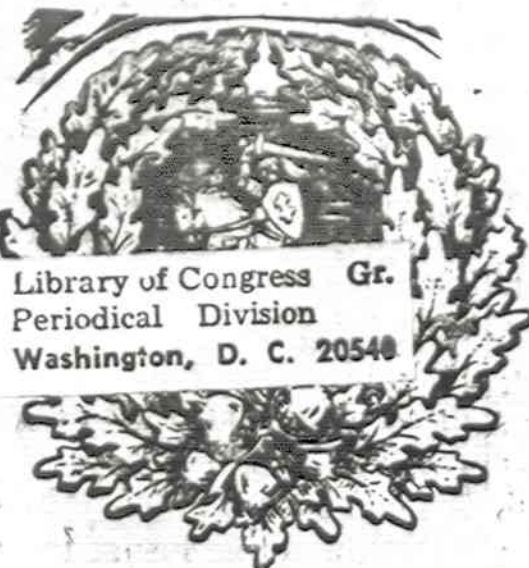

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by
The Lithuanian News Publishing Co.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 6
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXXIII

Price 25c

Chicago ILL. — Šeštadienis

Saturday, August 2, 1986

Nr.

DRAUDZIA SKAITYT REHNQUISTO PATARIMU

DALYVAUKIME DEMONSTRACIJOSE VIENOJE IR VLIKO SEIME LONDONE

Kai jau pranešta, š. m. lapkričio mėn. VLIKas organizuoja išvyką į Europos Sąjungos ir Bendradarbiavimo Konferencijos plenumo posėdžių atidarymą Vienoje ir vėliau į VLIKo seimą Londone.

Galutinė kelionės programa:
Lapkričio 1 d. — iš New Yorko (JFK) išvykstama į Muencheną. (Viešbutis: Atrium, viena diena).
Lapkričio 3 d. — išvyka iš Muencheno į Vieną autobusų. (Viešbutis: Hungaria, 4 dienos).

Lapkričio 4 d. — 12 v. p.p. Laisvės demonstracijos — ESB Konferencijos atidarymas.

Lapkričio 5-6 d. — pagal dalyvių pasirinkimą ekskursijos į įvairias vietas.

Lapkričio 7 d. — išvykstama iš Vienos į Londoną. (Viešbutis: Hotel Russe).

Lapkričio 7-9 d. — VLIKo seimas.

Lapkričio 7 d., penktadienis, — susipažinimo vakaras — Lietuvių Namuose.

Lapkričio 8 d., šeštadienis, — VLIKo seimas — Hotel Russell, pietūs.

Lapkričio 9 d., sekmadienis — iškilmingos pamaldos lietuvių bažnyčioje, vėliau banketas Lietuvių Sodalitete.

Lapkričio 10 d. — iš Londono grįžtama į JAV-bes Pan Am lėktuvu.

Išvykos kaina: \$1.195 vienam asmeniui ("double occupancy"). Dolerio vertei kritus visos kelionės išlaidos pakilo \$100. Kad užtikrintus \$1.195 sumą prašome registruotis galimai greičiau. Vienam asmeniui vykstant pridėti \$250 (single supplement).

Ši kaina apima transportą lėktuvais ir autobusais, viešbučius visose miestuose; kasdieninius pusryčius; transportą tarp aerodromų, viešbučių, restoranų, konferencijos vietos, Lietuvių Sodaliteto Nymphenburg aplankymą, vakarienę Muencheno "Hackerkeller" restorane, susipažinimo vakarą.

Salvadoro vyriausybė ir kariuomenės vadovybė imasi priemonių pataisyti visus išsprogdintus tiltus ir kelius.

kesčius ir arbatpinigius.

Išvykai registruojamasi imokant \$100 įnašą. Del informacijos kreiptis į VLIKo ELTOS įstaigą, 1611 Connecticut Ave., N. W., Suite 2, Washington, D. C. 20009, tel. 202-667-1980, arba išvykos vadovą: dr. J. J. Stuką, 234 Sunlit Dr., Watchung, N. J. 07060, tel. 201-753-5636.

Susidarius grupei norinčių vykti ir grįžti iš Čikagos, prie numatytos sumos primokama -66 asmeniui.

Registruotis ne vėliau rugsėjo 1 d. Vietoje informacijos skambinkite tel. 925-1089.

SLITAI SAUDO GULINČIUS PRIESUS

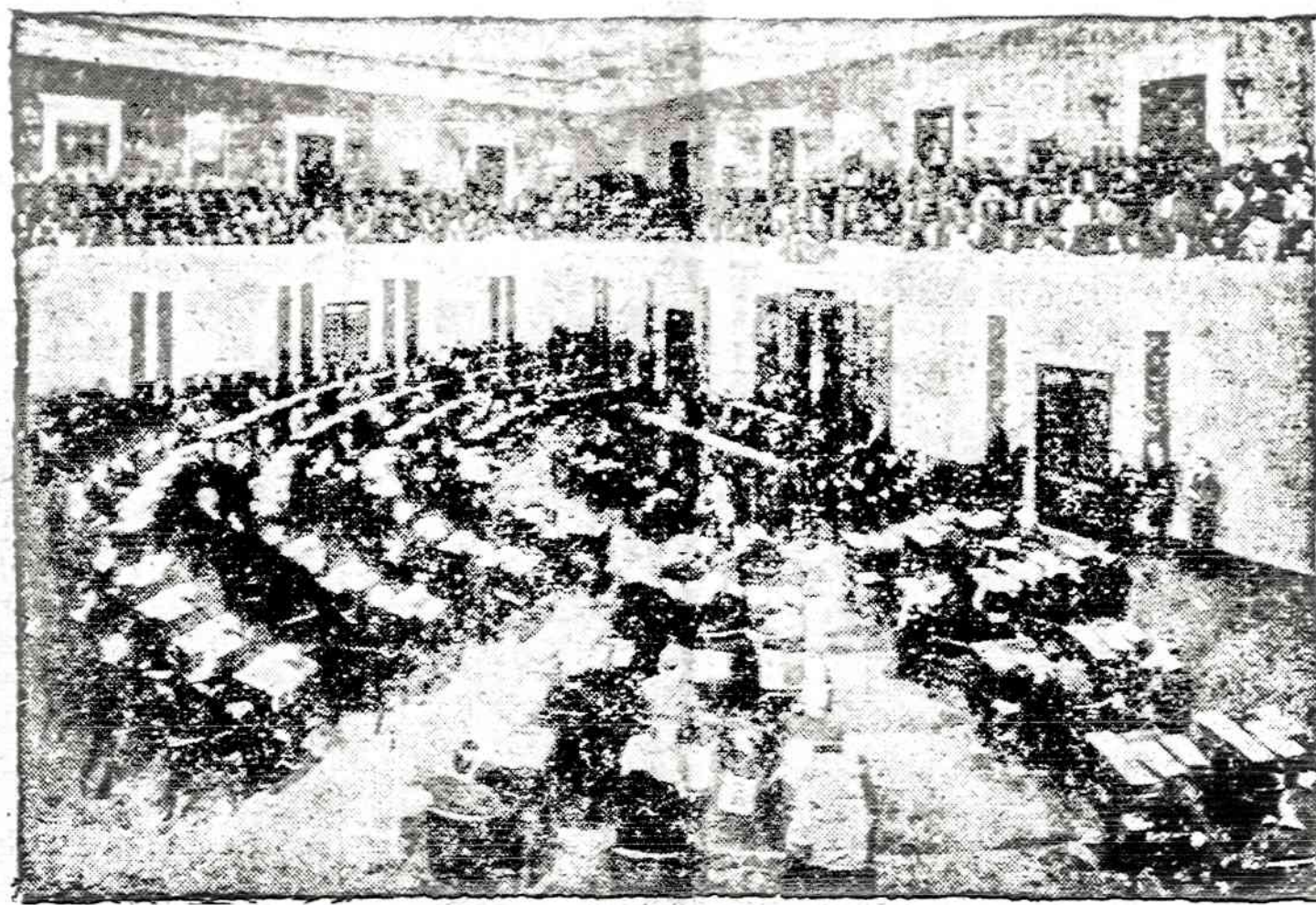
BEIRUTAS, Libanas. — Didelė Libano dalį valdo musulmonai, bet jų pačių tarpe eina kruvinos kovos. Šijitai prisilaiko Irano Chomeinio nuostatų, tuo tarpu Samni musulmonai yra sužmoniškę. Jie laikosi Korano pagrindinių dėsnių, bet vaikams pirštus ar rankas nukapuoja už uždūlio ar kraušės pavogimą.

Beiruto srityje eina kova tarp šijitų ir samni musulmonų. Vietomis ta kova tiek įkaito, kad samni musulmonai imasi ginklo prieš šijitus. Samni karys 22 metų Mohamedin Salei, ryžosi išsprogdyti šijitų kovos biuro štabą. Pats Mohamedin buvo pašruošęs žūti, bet jis būtų iškęs ir padangę šijitų štabą. Jis buvo sučiuptas, atiduotas šijitų teisminiui ir nušautas.

Mohedin buvo išsiųstas į pamiškę, surašiotos raukos bei kojos, paguldytas ant žemės, sukiesti kovotojai šijitai, ant lentelės uždėtas išdaviko vardas ir ten vieno milicininko visų akivaizdoje nušautas.

— Salvadoro štabo virš. gen Blandon paskelbė planą atstatyti išgrautus kelius, tiltus ir elektros stotis.

— Atrodo, kad Karpovas buvo belaimis pirmą partiją, bet pasiūlė baigti lygiomis. Karpovas mielai sutiko.

Amerikos senato komitetas, vad. senatoriaus Thurmondo, klausinėja teisėją William Rehnquist. Senatas nori nustatyti, ar teisėjas Rehnquist tinka Aukščiausio teismo pirmininko pareigoms.

TYLŲ IR RAMŲ DOKUMENTAI PLAUKIA IŠ RUSIJOS

Žmonės reikalauja, kad Gorbačiovas įvestų spaudos laisvę, nebaustų už teisybės paskelbimą.

LONDON, Anglija. — Šios savaitės pradžioje Londone leidžiamas "The Guardian" paskelbė labai ramų ir tylų dokumentą, kuri redakcijos narys, grįždamas iš Maskvos atsižvelgė į Londoną.

Sovietų valdžia labai atidžiai saugo visas Sovietų Sąjungos sienas, kad joks laiškas, joks pranešimas, joks žmonių tarpe platinamas raštas nepasiektų laisvojo pasaulio. Stalinai įvedė stiprias sienų apsaugas, bet jų laikosi ir Gorbačiovas, nes tos sienos saugojimas brangiai kainuoja komunistų pavergtiems rusams ir kitoms tautoms.

Kinijos viceprezidentas Tengas atleido varžtus kolchozams, o šandie Kinijai jau nereikia pirkti duonos bei ryžių užsienyje. Kinija pati prisilaugina pakankamai ryžių. Iš Kinijos grįžę komunistai pataria ir Gorbačioviui padaryti kelias reformas, kurios gali būti naudingos. "The Guardian" redaktoriui paveržtas balsas pataria Gorbačioviui panaikinti dabartinę spaudos suvaržymus.

REIKALAUJA DUOTI LAISVĘ SPAUDAI

Pats Gorbačiovas ir politiniai biuro nariai žino, kad Rusijoje nėra laisvos spaudos ir radijo pranešimų. Kiekvienas laikraščio redaktorius įpareigotas neleisti rašyti apie mėsos, apavo, ir drabužių stoka.

Kaip pačioje Maskvoje, taip

KALENDORĖLIS

Rugpjūčio 2 dn. — Parcinkulis, Alfonsas. Tautgaudas, Gauda.

Saulė teka — 5:45, leidžiasi — 8:08.

Šiltas, vakare liis.

taip pat yra surištas su pagrindinėmis visų žmonių teisėmis. Jeigu vieni Rusijoje gali mėsa valgyti, o kiti, kasdien dirbdami, pastovi eilėje ir jos negauna, tai kelia didelį darbininkų nepasitenkinimą.

IZRAELIS GALI IŠSIŲSTI 45 JUODAODZIUS

TELAVIVAS, Izr. — Praeitais metais Izraelis lakūnų atvežė iš Pietų Sudano didoką skaičių izraelitų kurie gyveno Etiopijoje nuo Abraomo laikų. Gyvendami karštoje žemėje jie patarė. Jie tebekalbėjo žydiškas maldas, dalyvavo kahalose, bet šiaip jie buvo atsilikę. Etiopijos žydai pagyveno metus Izraelyje, padarė didelę pažangą ir įsitraukė į Izraelio gyvenimą.

Dalis Amerikos juodaodžių, patyrę apie Etiopijos žydų gyvenimą Izraelyje, nuvyko į Izraelį, susipažino su Etiopijos žydų gyvenimu Izraelyje, susipažino su jų papročiais, maldomis. Jie pramoko senąją Judėjos kalbą ir įsitraukė į jų gyvenimą. Jie daug pramoko iš izraelitų, bet dirbti jie nenorėjo mokytis.

Izraelin pateko 45 Amerikos juodaodžių, kurie įsitraukė į Izraelio gyvenimą. Jie protestavo, kai Izraelis juos apmokė, vertė juos dirbti. Kilo skandalas ir nesusipratimai. Reikalas pateko į Aukščiausią Izraelio teisimą. Teismas nutarė leisti valdžiai suimti visus 45 juodaodžius žydus, susodinti į lėktuvą ir grąžinti į Ameriką.

— Izraelio ministeris Šamir pareiškė, kad Izraelis neturėtų bijoti palestiniečių valstybės, jeigu tokia būtų įsteigta.

— Itingasis Miterando valdžios pareigūnas pabėgo į Paragvajų, išsiveždamas didelę sumą pinigų. Jis pasistatė puošnią vilą.

— Britų teismas uždraudė valstybės pareigūnams rašyti apie šnipinėjimą. Tais rašiniais pasinaudoja tik priešas.

— Sovietų helikopterai ir tankai pradėjo pulti afganistaniečius ir vakarus nuo Kabulo.

NAMO PARDAVIMO SUTARTYJE DRAUDUOTI JUODŽIAMS, ŽYDAMS

Reagano nutarimas neduoti Rehnquist memorandų sukėlė susijaudinimą

WASHINGTON, D. C. — Praeitą ketvirtadienį senato komitetas pradėjo klausinėti Aukščiausio teismo teisėją William Rehnquist jo nuomones apie konstituciją, josies papildymus ir kitus teisinius klausimus. Apklausiui įmanas prasidėjo 1030 val. ryto ir baigėsi keliom minutėmis po 10:00 val vakaro. Teisėjas Rehnquist niko nesakė, bet matėsi, kad jis buvo gerokai išvargęs, nes turėjo galvoti apie kiekvieną atsakomą žodį.

Sen. Edward Kennedy, paklausė, kodėl jis parduodamas namą Arizonoj Phoenix mieste, ir pardavimo sutartį įrašė, kad namo negalima parduoti juodžiams.

Teisėjas Rehnquist pareiškė, kad jis nebeprisimenas, bet tai neturi didelės svarbos. Tada dar nebuvo priimtas įstatymas duodas juodaodžiams pagrindines teises, jų tarpe ir teisę laisvai pirkti namus. Tada namų pardavėjai automatiškai įrašėdavo šį paragrafą į pardavimo sutartį ir tai galiojo, Rehnquist prisipažino, kad jis tokį susitarimą galėjo įrašyti pardavimo sutartin.

Vėliau paklausė, ar jis, pirkdamas namą Massachusetts valstijoje, kurių pardavimo sutartyje buvo parašyta, kad negalima parduoti namo žydams. Teisėjas Rehnquist atsakė, kad tas paragrafas galėjo būti pardavimo sutartyje, bet jis šandien yra be reikšmės: pirkėjas neprivalo jo laikytis.

Komiteto pirmininkas Thurmond pareiškė, kad klausimas ne esminis. Tuo metu į pirkimo ir pardavimo sutartis toks paragrafas būdavo įrašomas. Teisėjas Rehnquist pareiškimas visų senato komiteto narių priimtas, ir nuėjo prie sekančio klausimo.

Tuo tarpu Ohio sen. Howard Metzenbaum pastebėjęs sen. Kennedy, kad jis kelią mažaver-

— Betino Craxi susikrikiščinimis demokratai rė naują vyriausybę.

Edward Kennedy

Sen. Erw. Kennedy paklausė teisėją Rehnquist, ar jis įrašė į namo pardavimo aktą, kad negalima parduoti juodaodžiams bei žydams. Šis paragrafas galėtų būti įrašytas rinkimų metu.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

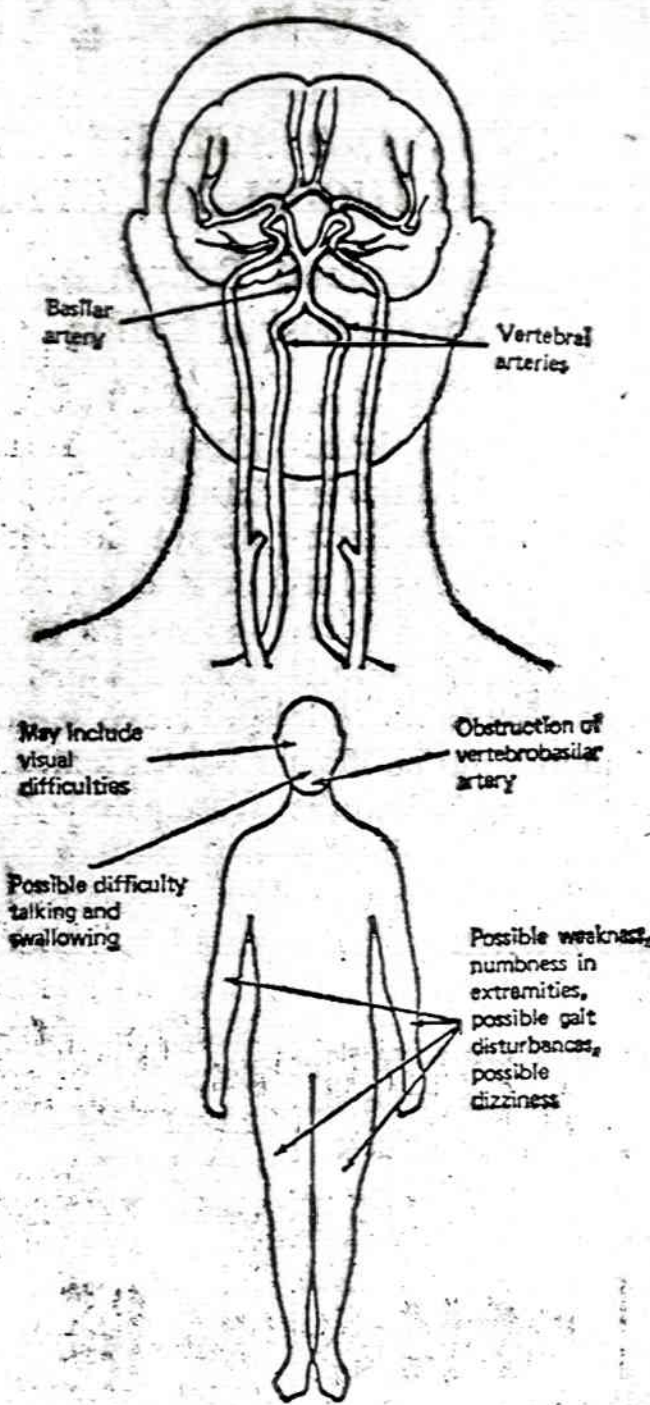
Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausio mokslo žinių populiarus perteikimas
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

STROKO SUDĖTINGUMAS

Švieskimes stroko reikaluose, tada geriau suprasime jo esmę ir sėkmingiau pildysime gydytojo nurodymus.

Mediciniškas raginimas

Viršuje: kaklo ir galvos užpakalyje esančios stuburkaulinės (vertebral) ir pagrindinė (basilar) arterijos. Joms užsikimšus, gaunasi žemiau nurodyti negerumai.

Jau žinome, kad stroką gali sukelti trys pagrindinės, dažniausiai pasitaikančios negerovės: Trombazas (thrombosis) — arterijos užsikimšimas vietiniu kamščiu, — kraujavimas plyšus arterijai ir Emblizmas — kamštis atneštas iš smegenis iš kitos kūno vietos.

Yra dar dvi rečiau pasitaikančios stroko priežastys: Aneurizmas, vietinis arterijos sienelės silpnumas — išsipūtimas, ir priegimti arterijų — venų nenormalumai. Yra ir daugiau stroko priežasčių. Iš retesnių stroko priežasčių minėtinas smegenų auglys — tumoras, smegenyse pūlinys (brain abscess). Tie du negerumai smegenyse gali sukelti

Sunkiu Atskirti Įvairias Stroko Priežastis

Viena sunkiausių gydytojų pareigų yra išaiškinti stroko priežastis. Tas darbas turi būti atliktas, nes tik tada ta priežastis ir pats strokas gali būti sėkmingiau tvarkomas.

Sakysim, ar strokas gavosi dėl

smegenų auglio, ar dėl daugybės sklerozės (multiple sclerosis), o gal dėl voties (abscess) smegenyse, ar kitos rečiau pasitaikančios priežasties, kaip smegenų sužeidimas.

Stroko Priežasčių Aiškinimas

Aiškinantis stroko priežastį prieš save turint suparalizuotą pacientą, ligonio gydytojas ir specialistas — neurologas surašo nuodugnia ligos istoriją. Daugumoje atsitikimų ta istorija rodytų kraujagyslių — arterijų — paženkinimą — kilmės stroką. Jei pamažu strokas vystėsi — kamščiu priskretimas arterijos (thrombosis) greičiausiai bus to stroko priežastis. Jei abejose smegenų pusėse liga yra ir dėl to abi pusės ligonio yra suparalizuotos — toks paraližius nėra dėl stroko. Jei staiga žmogus buvęs visai sveikais besijaučiantis suparalizavo — tas galėjo įvykti dėl arterijos smegenyse plyšimo.

Išsina, kad vien ligos istorijos yra negana stroko rūšies nustatymui. Todėl ligoninėje ne tik surašoma minėta nuodugnia ligos istorija, bet ir ligonis yra gydytojo nuodugniai ausiūrimas: ištiriamas jo kūnas (physical examination) ir jo nervų sistema (neurological examination). Dar ir to negana yra dabartinių laikų. Reikia atlikti laboratorinius tyrimus jo kraujo, ypač jo tirštumas.

Dar ir to negana, taip toli dabar medicina yra pažengusi gebanti suparalizuotą. Tuojau pradama leisti į veną nervų maistą: cukraus skiedinį (gliukozės skiedinys su vitaminais) ir duodamas atskirti deguonis (oxygen). Smegenų celės gauna tą maistą atnešama joms smegenyse esančiomis arterijomis (deguoni ir cukrų — gliukozę) ir iš smegenis atnešančiomis kraujagyslėmis — arterijomis.

Kaip Nustatoma Smegenyse Pakenkta Vena?

Idant tikrai nustatius smegenų pakenktą vietą, gydytoji reikiatūrėti smegenų X-Ray ir nugaros smegenų skysčių tyrimą, jo davinius. Daroma strėnų srityje lumbalinė funkcija — lumbarpunction, dar ji kitaip vadinama — Spinal Tap, tokio skysčio gavimui.

Dar ir to negana: daromas smegenų Radioaktyvus tyrimas — brain scan, ir smegenų veiklos Elektrinės bangos — electroencephalogram, ir pagaliau paskutinis tyrimas: smegenų arterijų X-Ray — arteriography.

Matom, kad dabar stroką gavusio paciento gydymas yra visai kitoks, daug sudėtingesnis, negu jis buvo prieš keliasdešimt metų. Tada tokių virš minėtų ty-

Lietuvės pensininkės klausosi gydytojo pranešimo apie hipertenzijos gydymą Alvudo pažmonyje, Lietuvio sodyboje.

Nuotrauka M. Nagio

rimo būdų neturėta. Tais laikais ligonis su stroku buvo tik slaugomas, pakeltas jo kraujo spaudimas tvarkomas ir laukiama kol laikas toki ligonį pagydys: kol kūnas liga galimai geriau nugales ir ligonis daugiau ar mažiau nuo paralyžiaus nasitaisys.

Tie tyrimai yra labiausiai naujinti, jie taikina patvirtintą atmeti dažniausiai pasitaikančias stroko priežastis. Jie dar patvirtina ir kitam reikalui.

Sakysim, Brain Scan yra paprasta procedūra: mažas kiekis radioaktyvios medžiagos suleidžiamas į veną. Ta medžiaga savaimiai koncentruojasi pakenktoje smegenų vietoje ir rodo didesnę koncentraciją radioaktyvios medžiagos. Yra specialus aparatas — Geiger counter, kuris rodo padidėjusią radiaciją pakenktoje smegenų vietoje.

Dar toliau dabartiniu laiku nuveinama tiriant smegenis. Dabar galima matuoti kraujo tekėjimą smegenyse panaudojant tą patį Brain — Scanning techniką. Stroko buvimas nustatomas matuojant skirtingą tuo atveju esantį kraujo tekėjimą — vadinamą Cadence or Rhythm of the Flow, kuris kitokiam pakenkimui — ne strokui. esant yra kitoks.

Daugin pavyzdį: minėtas brain scan yra normalus tuojau po mažakraujio — ischemic, stroko, tik po 10-14 dienų jis tampa nenormalus. Tada tokio tyrimo davinių nenormalumas ima nykti ir maždaug už dviejų mėnesių visai pranyksta. Gi, smegenų auglys ar kitoks juose pakitimas turi skirtingus brain scanning davinius.

Dabar, radus smegenyse auglį — tumorą, — gerybinį ar blogybinį, pirmiausia radiacija jis yra sumazinamas, o tik tada operuoti mėginama. Žinoma, pirmą paimama maža dalis to tumoro mikroskopiskam ištyrimui — nustatymui jo gerybiškumo ar blogiškumo — piktybiškumui, kaip sakant, vyžiškumui.

Geriausios dabar smegenų pakitimų tyrimas yra nufotografavimas smegenų arterijų (Arteriogram). Ji sudaro didesnę paeilę riziką negu visi kiti virš minėti tyrimai, todėl ji nedaroma tuojau iš eilės, kaip visi kiti virš minėti tyrimai. Tik kai virš minėtas — nepavojingų pacientų tyrimus atlikus vis dar yra abejonė dėl smegenų pakitimo priežasties stroko atveju, tada yra daroma minėta arteriograma.

Ji parodo smegenų kraujagysles ir dėl to rodo užblokavimą — užsikimšimą tam tikros smegenų arterijos. Ji rodo taip pat tumorus ar kraujo krešulius smegenų paviršiuje — kaip priešingumą krešulių viduje arterijos. Ji rodo nenormalias arterijas ir kitokius smegenyse pakitimus.

Išvada. Matom, kad dabartinis stroką gavusio paciento tvarkymas ligoninėje gali būti visai kitoks, negu mes žinojome anksčiau toki tvarkymą esant. Pats ligonis ar jo giminė: turi orientuotis tokių tyrimų eigoje ir sukti, — pasirašyti, tokių tyrimų leidimui. Kiek daugiau apsiėmę šioje srityje palengvinsite darbą gydytojui, norinčiam kuo geriausiai pasitarnauti stroką gavusiam pacientui.

Žinoma, išmintingiausiai pasielgs tas ligonis, kuris nuo šian-

dien, ne nūc ryt pradės dabar jau žinoma apsaugą nuo stroko. Jis turi visų pirma mestį rūkęs, nustoti girtaves, liautis persivalgęs, ypač gyvuliniais riebalais, saldumynais ir miltiniais — krakmoliniais valgiais. Tokį susitvarkymą jis vis vien atliks, tik visai kitokiū atveju. Blogo atvejo vengdami, mes visi net didžiausi rūkoriai bei kitaip save į niekus vertėjai turime šiandien grįžti į garbingą, tikrai lietuvišką ir krikščionišką gyvenimą: paliovimą sau ir artimui kenkus savų nevalyvumų. Daugiau apie tai kitą kartą.

Paskaityti, Arthur Ankowitz, M.C. Strokes and their Prevention. Ajoje Book.

STENKIMĖS GERU PATA-RIMU PASINAUDOTI

Pesititusių Per 86 Metus Rūpestis.

Klausimas. Didžiai Gerbiama, ir Brangus Daktare! Mano žmona ir aš jau persivertėme 86 metų slenkstį, t. y. pradėme 87-tus metus, tai vis deka Tamstos mediciniškų patarimų ir kitų praktiškų nurodymų bei pamokinių, kuriuos stengiamės gyvenime prisitaikyti ir vadovautis. Už juos žmona ir aš labai, labai esame dėkingi Tamstai. Ta mūsų padeka toli gražu nepakankama už visas tas žinias ir profesinius patarimus, kuriuos mudu ir visi kiti lietuviai iš Tamstos gavome. Tamsta, gi, esi vienintelis psalijje lietuvis Daktaras, kuris taip pasivertęs ir nusiširdžiai rūpinasi savo tautiečių, o ypač senesniųjų sveikata. Mudu, tikiu, kad mūsų lietuvių tarpe tikrai dar yra tokių, kurie iš širdies Tamstai dėkingi už tą Tamstos medicinišką ir teisingą rūpestį. Dar kartą širdingai ačiū.

Jau bus koks pusmetis žmona kažkur skaičiusi, kad avizų kruopos, spausios avizos ir bendrai kas tik su avizomis yra bendro esą seniams valgyti nesveika? Arba vėl: kepame duona namuose panasiai kaip "pūta" iš kuostambausių miltų, kruopų, bendrai iš įvairių grūdų mišinio. Pridedame mielių, razinkų, kepame lietuvišką "piragą" irgi su razinkomis. Na, ir vėl žmona sakko, ir nevalgo, esą viskas, kas tik su razinkomis seniams valgyti nesveika?

Žmona jau apie 30 metų kankinasi su reumatoidiniu artritu — sukausios formos: rankų ir kojų pirštai iškraipyti, skauda, paeina su skausmu. Dabar jau bus apie metai, pradėjo labiau skaudėti, ypač pirštai, alkūnės bei pečių sanariai. Skausmai siekia net sprandą ir galvą. Naudoja tuos pačius vaistus Indolin, 75 mg, kaip kada Fildin, na ir Aspiriną, bet visi mažą ką padeda.

Dabar irgi bus metai vartoja daugiau pasukų iki pusantros kvortos į dieną. Mudviem kilo įtarimas: gal, sakome, ta pienų ugšties bakterijų kultūra įkoka artritį ir tuo sukelia didesnius skausmus? Pasiūtiname obuolių, morkų su paukštiena, valgom salotas, agurkus. Aš daugiausia geriu orange sunką iš saldintų kenukų Vengijame kiek galėdami gyvulinį riebalų, naudojame saulėgrąžų aliejų, žodžiu, vadovaujamės kiek galėdami Tamstos nurodymais.

Būk malonūs, brangūs, atsakyti apie avizą ir jų produktus, ar naudotini seniams? Razinkos — ar jos naudotinos seniams? Pasukos sūris su arthritu? Obuoliai su arthritu? Gal pasirodė natūji vaistai nuo arthritu arba gal koks naminis praktiškas būdas arba gydys žinomos arthritu skausmams sumažinti. Su padėka ir pagarba, senas Nanjienų skaitytojas.

Atsakymas. Kaip pasaulis suvertas, tikiu, ne vienas gydytojas nėra gaves už savo menką darbą tokios didelės padėkos, kokią Tamsta, godintis lietuvių, savo gražia, taiklygia rašyvena esi pareiškęs. Tai padėka visiem,

gyd tojama, t. y. kuo tik geriausia sveikata. Tai paskata toliau dirbti saviškių didesnei dvasios, kūno ir proto gerovei — ačiū Tamstai ir Tamstos žmonai, už paskatą dar neskaitytais žodžiais ir didžiu nuosirdumu išreikšta.

Tuo labiau brangus yra Tamstų dėkingumas, kai atsiranda ir tokių, kurie už tą patį darbą gydytoją koliaja, niekina ir kaip išmąnydami žemina. Mat, viskas žmoguje priklauso nuo jo susibudavojimo savų dvasios, kūno ir proto jėgų. Tą žinant, tenka dar didesniu atsidavimu dirbti idant vis mažėtų nelaimingųjų mūsų šios skaičius.

Tamstos žmona yra suklaidinta visokių prasimanėlių kurie mediciniškai nepriimtinas savas mintis savo raštuose skleidžia. Todėl su nauda sau ir žmonai valgykite viskių rūšių avizos ir džio vintas vynuoges — razinkas. Žinoma, jei kas turi žinąmą dardar paslėptą cukraligę, tas saldumų turi vengti. Kurios tvarko vidurius, jas peikia tik vidurius paldidžiančių vaistų gamintojas. Pasukos ir obuoliai — iki sočios naudotini. O dėl naujų vaistų — užmirškite juos dabartine žmonos arthritu stadijoje.

Nevartoti turėtų daugiau Indocino ir kito kitokio vaisto, išsiskyrus aspiriną, kurio tegu suvaldojo iki astmoidi ką tablečių paroje. Taip tik sunkias atvejas. Tegul pamažu didina dozę iki veiklos. Iš naminių — jau seniai patartini priemonai skausmams raminti ir iškreipimams sanarių apsaugoti yra šilto vandens pagalba: pirtyje — maudydamosi basine reikia artritui plaukiojant visokeriopai judintis, lankstyti, gimnastikuotis. Yra apie tai išsisa knyga: "Kas žemiskias "stebuklas" gaunasi šitai elgiantis visose reikma o dinio arthritu stadijoje. Jūsų žmonai jau keliasdešimt metų pavėluotas laikas tokiame dalyku, bet tegul megina.

Išsiformis valandomis su pirtaukomis per dieną — kiekvieną dieną turi toks ligonis mityti — judinti visus kūno sanarius šil tame vandenyje. Pagal savo kitoki sveikatos stovį, jis turi taip elgtis. Tiesiog vandenyje toks ligonis turi gventi. Tik toks elgesys yra tikras kovojimas su tokio arthritu negerumais. Ji dar turi sveikai, tikrai lietuviškai maitintis, ploviusi ir kiems netikriems mediciniškiems "pranašams".

KILNIOS MINTY

Visi stenkimės prisijungti sa vo dvasinį akumulatorių kadi nimu susikaupim. Tik... kalui kiekvienas naudokimės savais apmąstymais, bet... pasinaudoti ir sekandomis kūn. Juozo Juozevičiaus Kilnioms Mintims.

Laikykite savo... kiekvieną žmogų, net... ša, nes nežinau, kada prisieis gauti iš jo pagalba... net iš geriausių savo draugų. Geri draugai visomuo... gali būti neišikim... Stenkimės per gyvenimą eiti vi siems gėrą darydami, tik taip elgiamiesi, nes... gausi žmonės, p... žiaūs sulaukę. Tada mus ne... sąinė, o tai labai svarbu, nes sa žinios graujimas va o žmogų be laiko į Kazimierinos ar Tautines. Iš čia aiškėja, kad mūsų svarbiausias rūpestis turėtų būti gerals elgesio grynas, sąinė, ty reijimas, kurio nemėgkės: nei namais, laivais, žemė plotais bei golfo laukais.

TORNADOS

If one struck, would you know what to do?

Tornadoes respect no geographic boundaries. Over the last five years 4,245 tornadoes have touched down in 40 different states. While they can occur anytime, March through August are considered the "danger" months. State Farm Fire and Casualty, a major home owner's office, offers the following suggestions to help you get ready for the coming tornado season:

GETTING PREPARED

- Know how to get emergency weather information in your community and know what to do.
- A National Weather Service "tornado watch" means conditions are right for tornadoes to develop.
- A "tornado warning" means a tornado has been sighted, has been detected by radar, or other evidence indicates one is imminent.
- When a tornado warning is issued, stay indoors. If you are outdoors, seek shelter immediately. If you are in a car, get out. Lie in a ditch or other low area.
- If you are in a mobile home, get out. If a shelter is available, go to it. If not, lie in a ditch or other low area.
- If you are in a car, get out. Lie in a ditch or other low area.
- If you have the right kind of insurance and enough of it to cover all damage a tornado could do.
- Make an inventory of everything in your home and store it in a safe place away from home (like a safe deposit box). It will be a great help in speeding payment for your losses.

IF IT HAPPENS

- Comply fully with law enforcement and disaster service officials. Check your local newspaper for instructions and information on emergency services available.
- Widely your insurance agent of your loss as soon as possible. He can advise you what to do next.
- Stay with your property to guard against vandalism or looting until law enforcement agencies organize protection.
- Protect windows or holes in the walls or roof, cover or otherwise protect furnishings from further damage by rain or wind. If necessary, have utilities turned off to prevent damage from explosion or fire.
- Don't be rushed into signing repair contracts. Try-by-night repairmen often prey on tornado victims. Be sure you know what you're doing. Your insurance agent or adjuster should be able to help; or ask your Better Business Bureau or friends or relatives to recommend someone.
- Keep receipts for all repairs and additional living expenses. Most homeowners' insurance contracts will reimburse these costs; casualty losses exceeding \$100 that aren't reimbursed are generally tax deductible.

KALVIS

Kaimo kalvė visą dieną
Dan ir dan džiaugsmingai aidi.
Žaidro žiotys tirpdo plieną,
Žeri liepsnos kalvio veide...

— Na ir karšta, velnias rautų!...
Dan ir dan — nerimsta kūjis.
— Kad Marė tik kračius krautų...
Hy-y... Ar aš ne būzužus?!...

— Vienas du — ir še noragas...
Trys, penki — ir še tau ratai...
Žiū ir aš ne nabagas —
Bus man duonos, bus man batai...

— O! Saulutė vos dar kėlės...
Ir linksmai į kalvę tryška...
Dan ir dan — ir kibi kštelės,
Dan ir dan vis kalvėj aidi.

— E, dienele, auko dienos!...
O Marytė — tartum rožė...
Suvirpėjo jam blakstienos —
Dar tvirčiau kūju sudrožė.

— Fu, net prakaitas išpylė...
Atsiduso, nusisluostė.
— E, širdužė, neapvylė...
Bus kam, vargą mano guosti...

Ir per mielą kiaurą dieną
Dar ir dar vis kalvėj aidi.
Žaidro liepsnos lydo plieną,
Žeri džiaugsmas kalvio veide...

Petras Vaičiūnas

GAIVI VERSMĖ

(Lėsinys)

TRUPUTIS APIE LIETUVIŲ KALBĄ

Šiuo metu pasaulyje yra apie 2.500 gyvųjų kalbų. Būna kalbų šaka su taro tik lietuvių ir latvių kalbės. Iš visų gyvųjų pasaulio kalbų jos yra panašiausios į indoeuropiečių prokalbę ir todėl turi didelę reikšmės kalbotyrai.

Vakarių aukštųjų (suvalkiečių) tarmė vartojama kaip bendrinė lietuvių kalba, nes senieji kalbos garsai geriau išlikę. Pirmieji raštai lietuvių kalba yra išlikę iš 16 amžiaus pradžios.

Mokslininkai tvirtina, kad lietuvių kalba jau žinoma prieš 6-7 tūkstančius metų, išlaikė daugiau negu bet kuri kita dabartinė kalta senosios indoeuropiečių prokalbės ypatybių. Iš tos prokalbės tarmių kilo didžioji indoeuropiečių kalbų šeima, kurios kalbomis dabar šneka apie pusė viso pasaulio gyventojų. Daug tų tarmių buvo slavai, italai, germanai, baltai.

Lietuvių kalboje yra išlikę indoeuropiečių prokalbės: 1. ilgųjų ir trumpųjų balsių skyrimas, 2. dvibalsiai, 3. liksniavimas, 4. archaiskos vien. vardininko galūnės — as, is, us, kilim. — ies, aus, galininko — a, u, i, daugyskaitos įnašas. — ais, 5. skaitvardžiai nepasikeitę, 6. dalyviai, 7. ir kalboje išlikę labai senų žodžių iš indoeuropiečių prokalbės — motina, sūnus, dukterė, linai, aušta ir t.t.

Lietuvių kalba yra kalbininkų ir kalbos mokslininkų labai vertinama, rekonstruojant indoeuropiečių prokalbės modelį. Žodžiai "mātė" ir "naujas" turi panašumo kitose indoeuropiečių kalbose. Pvz.: graikų mater, indų — mata, slavų mati, rusų — mat, vokiečių — mutter, angli mother.

Adomas Didžiulis, 8 kl.

"KOVOJANTYS" UŽ TĖVYNĘ

Pulgis Andriusis, Aloyzas Baronas ir Antanas Gustaitis kovoja už tėvynę Lietuva. Jie kovoja savo žodžiais, ne šautuvais.

Baronas ir Gustaitis rašo humoristinius eilėraščius, gi Andriusis — humoristinę prozą. Žmonės kreipia daugiau dėmesio į tokią kūrybą negu į kokią ilgą, nei-

domų tiradą apie Lietuvos nelaimę kaip reikia ją — išlaisvinti ir t.t., nes šie eilėraščiai yra juokingi ir juos langva skaityti.

Rašytojai pasako ką jie mano apie žmones, kurie nori padėti Lietuvai, bet neturi laiko, o juokiasi iš tokių žmonių: Būtų gera pakovoti. Keikti priešus iš eilės. Ir nukreiptus pagalvoti. Kaip ten laisvę nugale. Kaip drebės nuo bombų pušys, O tu grįši nesimutęs... Ai, tai gera, tik blogai: Laikas — pinigai.

(Gustaitis "Laikas — pinigai") Šie rašytojai rašo apie žmones, kurie bėgdami iš tėvynės pasizadėjo sau vieną dieną grįžti į Lietuvą, bet, pagyvenę Amerikoje, jie net vaikų lietuviškai nebemoko:

Aš amerikonas, nebe dypukas, Šviesian pasaulin man kelias grįstas, Jau nebevargins mano Alguko Koks nors apšepęs lituanistas. (Barono "Pilietybė ir mokymai")

Šie eilėraščiai mus moko nesilegti taip, nes visa lietuviybė sugrius.

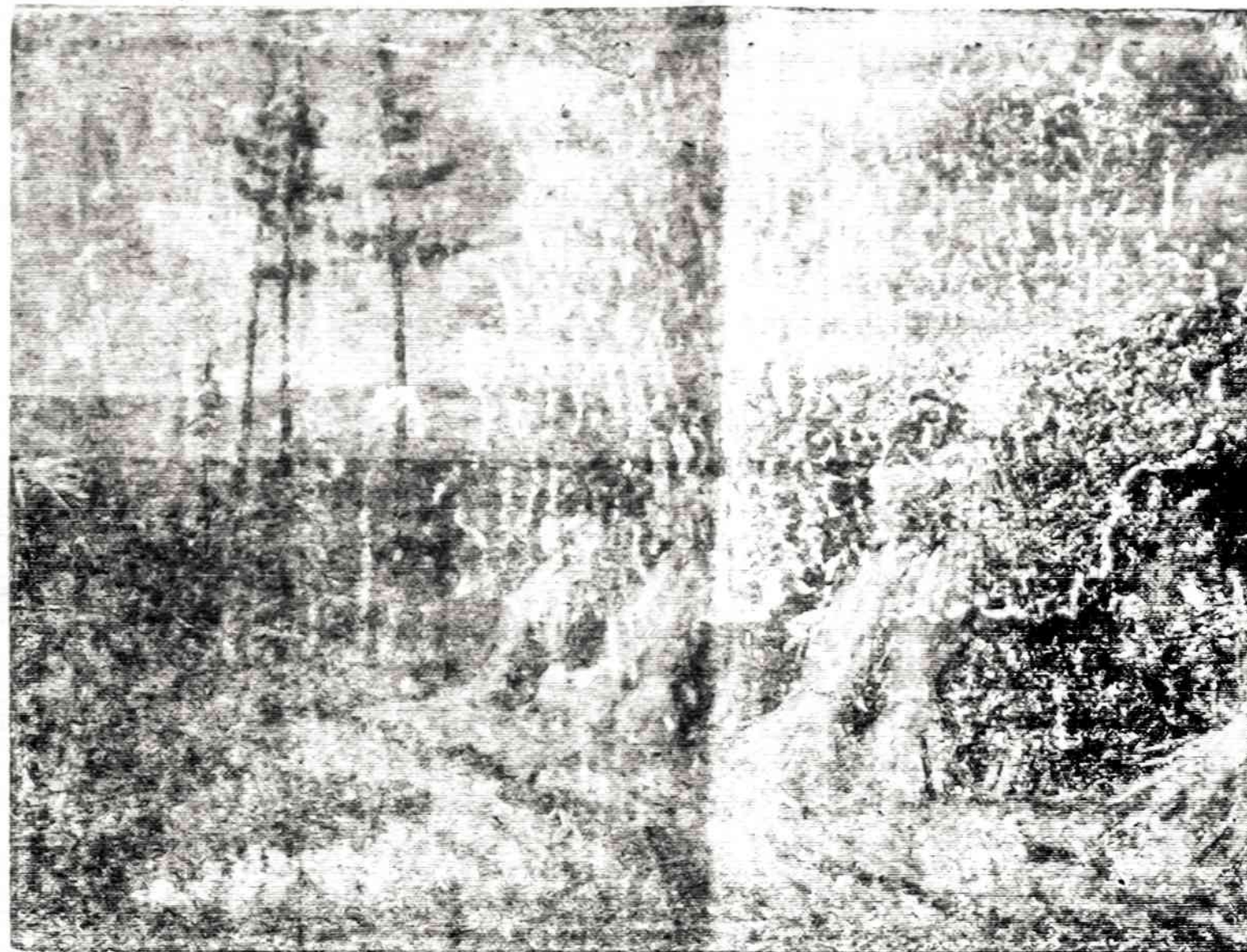
Vaiva Vėžytė, 8 kl.

ANTANO GUSTAITIS HUMORISTINIAI EILĖRAŠČIAI

Antanas Gustaitis gimė 1907 m., Marijampolėje. 1927 metais jis baigė Marijampolės seminariją. Taip pat studijavo literatūrą ir vadybą. Dirbo Vilniaus ir Kauno radio-stoties pranešėju. Prieš II-jį pasaulinį karą, Gustaitis emigravo į Vokietiją ir ten išgyveno penkis metus. Tada emigravo į JAV ir apsigyveno Bostone.

A. Gustaitis pasižymi humoristinėmis eilėraščiais. Kelios išleistos knygos yra: "Anapus taisybės" ir "Jis atskrido juodas varnas". 1966 metais Gustaitis laimėjo rašytojų premiją. 1975 m. išleido "Saulės šermentys".

Gustaitis poezijoje rašoma apie žmones, kurie labai nori kovoti už savo tėvynę, bet neranda progos. Pav.: eilėraštyje "Užrašas ant žinomojo lietuvių kapo" kalbama apie žmogų, kuris užaugo, daug matė ir girdejo, bet daugiausia plojo, kai kitas

A. ROKSTELE

Rugių gubos (Tapyba)

RUGIAPĖTĖS PAPROČIAI

Linksmas būdavo tada kaimuose ir laukuose

Aukštųjų rugius pradėdavo pjauti dešimties šeštadienį, bet joki būdu ne pirmadienį. Pirmąsias aukštųjų padaro rugių prapjovą: nupjaua šeštadienį mažą puokštę rugių ir parneša namo užkūša sienoje.

Pirmadienį jau prasideda pilna rugiapiūtė. Kiekvienas ūkininkas taisyti pats nupjauti rugius, be kitų pagalbos. Metydamas, kad vienas neįveiks nupjauti, ieško talkininkų.

Dainos Rugių Lauke Aukštųjų rugiapiūtės metu seniau dainuodavo rugines giesmes. Melodijos tų giesmių lietuvių kovojo prieš mūsų priešą. Tas žmogus labai nekenčė priešų ir kai priešas užėmė jo kraštą, jis pabėgo. Pabėgęs labai kentėjo. Po kiek laiko vėl sugrįžo. Jis keliavo į Vilnių "ginti pilį nuo priešų. Galvą paguldė už automobilį".

(Bus daugiau)

nos ir išstos. Čia noriu paminėti vieną ruginę giesmę iš Sūkio, Zarasų aps., apylinkių.

Siravo rasa ir barą Margas genelis užmigo. Siravo rasa ir barą Kas tą genelį budino.

Siravo rasa ir barą Pilka gegulė budino. Siravo rasa ir barą Jauna dukrelė užmigo.

Siravo rasa ir barą Kas tą dukrelę budino. Siravo rasa ir barą Motulė dukrelę budino.

Siravo rasa ir barą Kinsti rugelių ragino.

Pad. O. Alekšenė — Salakas. Dusetu — Zarasų aps., apylinkėse seniau dainuodavo tokią dainą, pjaudamos rugius.

Taujenai, Ukmergės apskr. Pasirodžiusi gospadoriui ir gospadinei, eina pjovėjos su vainiku ir rugių juosta prie jų arčiau ir kalba:

"Priimk, gospadine šitą vainiką, Tavo talkelės nupinta. Kiek šitam vainikui varpelų — Tiek mes suplovėm kapelių. Kiek šitam vainikui grūdelių — Kad tu tiek priklutum pūrelių".

Ukmergė

Ir uždeda gospadinei vainiką ant galvos, o gospadoriui sujuosia rugių juosta. Gospadinė tuojuo skaito vainiko varpas ir žiūri, kiek talka priplovė kapų.

Gspadorius tą juostą užkabina pirkioje an laikrodžio, i gospadinę vainiką — ant rankšluos-

čio kablio. Tada "gspadoriuka" pakelia naują rugių pėdą. Dzūkija Marcinkonys.

Linksmiausiai ir skambiausiai rugiapiūtę praleisdavo dzūkai. Viena iš populiariausių dzūkių dainų, buvo sekanti:

Vai aš pjaunu pjovėjęle Ant to kalno, ant aukštojo. Ir atėjo bernelis, Mandras raitas, dviriokeilis. — Padek, Dieve, tau mergele Rugiai pjauti, pjovėjęle. — Pade, mani Dievulis Ir be tavo padėjimo. — Aš tavy, mergele, Nepamiršiu, atsiminsiu Kaip tu greb sienelį Lygioj lankoj, atsiminsiu. — Nor ir grėsiu sienelį Bet ne viena, su broleliais. Grėbs mano broleliai Tai devyni, tai devyni, O aš ju viena sesulė Tai dešimta, tai dešimta. — Aš tavy, mergele, nepamiršiu, atsiminsiu. Lygan laukan, atsiminsiu. — Nor aš pjausiu rugelius, Bet ne viena, su martelėm. Pjaus mano martelės Tai devynios, tai devynios. Aš ju viena mošulė Tai dešimta, tai dešimta. Pad. E. Pigagienė, Perloja.

Rugių Nuobaigos

Baigdamos pjauti rugius aukštaitės moterys pina iš rugių varpų ir vosilkų vainiką gospadinei, o juostą arba pykę — gospadoriui.

Bėgdami talkininkai į namus uždaruodavo:

Pareina talkelė nuilsusi, Kalnelį rugelius nupjovusi. Pamatė, kad prie kiemo vainikų nėra gospadinės ir "gspadoriaus gieda:

Išėik ponuli ant dvaro, Priimkit talkelę nuo baro... Išneškit vynelio saldžiojo, Paduokit sūrelio gardžiojo.

Taujenai, Ukmergės apskr. Pasirodžiusi gospadoriui ir gospadinei, eina pjovėjos su vainiku ir rugių juosta prie jų arčiau ir kalba:

"Priimk, gospadine šitą vainiką, Tavo talkelės nupinta. Kiek šitam vainikui varpelų — Tiek mes suplovėm kapelių. Kiek šitam vainikui grūdelių — Kad tu tiek priklutum pūrelių".

Ukmergė

Ir uždeda gospadinei vainiką ant galvos, o gospadoriui sujuosia rugių juosta. Gospadinė tuojuo skaito vainiko varpas ir žiūri, kiek talka priplovė kapų.

Gspadorius tą juostą užkabina pirkioje an laikrodžio, i gospadinę vainiką — ant rankšluos-

Rugių Nuobaigos

Perlojos apylinkėse, moterys baigdamos pjauti rugius, palikdavo kelias rugių šakutes nenu-pjautas "dėl pelukių", kad jos neišgrūdėtų kapoti į klojimus ir į arodus, o pasitenkintų joms paliktais lauke.

Dvarų talkininkai, baigdami pjauti rugius, pindavo vainikus ir nešdavo įteikti dvaro ponui. Prieš prie namų dainuodavo:

Linko jovaras vartuosna Oi jėvar jėvar da žaliasai. O viršūnelė duryse Oi jėvar da žaliasai. O jo šakelės languose Oi jėvar jėvar da žaliasai. O jo uogelės kupkuose Oi jėvar jėvar da žaliasai. Išėik fėvuli ant dvaro Oi jėvar jėvar da žaliasai. Priimė talkelę nuo baro Oi jėvar jėvar da žaliasai. Išneš alucio ir šnapso Oi jėvar jėvar da žaliasai.

Iteikė vainiką gospadinei ir gavė iš jos sūrį šneidavo pagerinti ir pasilinksmini į pirkį. Čia viskas sunku ir suminėti, kiek gražių dainų ir papročių per rugiapiūtę turėdavo mūsų senieji lietuviai.

J. Būga

Ji Mane Nugali

— Tamsta kalbi keliomis kalbomis. Nejaun negalėtum bent vienos kalbos ir savo žmogą išmokyti.

— Bet, mano mielas, jos lietuvių ir taip jau yra visų mano kalbų vertas.

SUSIVIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams išskirti tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams pataršauja tik savitarpio pagrinde. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudimą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, giedantiems aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudimu: iki \$1,000 apdraudęs sumą temo tik \$3.00 metams.

SLA — knopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės knopą, jei jums mielas pasidės į SLA įrašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 663-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATURA, Lietuvių literatūra, meno ir mokslų 1964 m. metrašiai. Jame yra vertingų, nekuomet nesensų, Vlado Krivės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonko, V. Stankos, J. Rankio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilans straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šleikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varko kūrybos paveikslais. 368 pusl. knyga kainuoja tik \$2.

DAINU SVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių dainų pirmūnės Juosės Vaidilionienės atsiminimai apie dainų sventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojančioms, gerbiantis autorės puikų stilių ir surinktas duomenis bei užkulisais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rokos aprašys tų Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausa gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksliai ir laikotarpio buities litratūrinė studija, suskirstyta skirnelėmis. Ta 203 puslapių knyga paruošama tik už \$1.

LIETUVIAKASIS PAMARTIS, Henriko Tomo-Tamšaus Romulio parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnių Labguvos apekščių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodami vitovardžių pavadinimai ir jų vertimai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 338 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$2.

KĄ LAUMIS LEMIA, rašytojos Petronėks Orintaitės atsiminimai ir mintys apie samelės ir vietos neprik. Lietuvoje ir pū malsiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$2.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras tas klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik a. Fargio Jakinako knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotoju už žmogaus laisvę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$3.

HATYENOS NOVELS, M. Šečenko kūryba, J. Valušo vertimas. 300 pusl. knygoje yra 14 samojedų novelių. Kaina \$2.

Knygos parduoda Mankles, 1795 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakymai pildomi per \$1.00 pašto išlaidas.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGAI ĮSPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAIDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Tel. 476-2206

INFLAMMATION

Bayer® relieves the major source of arthritis pain Tylenol can't touch.

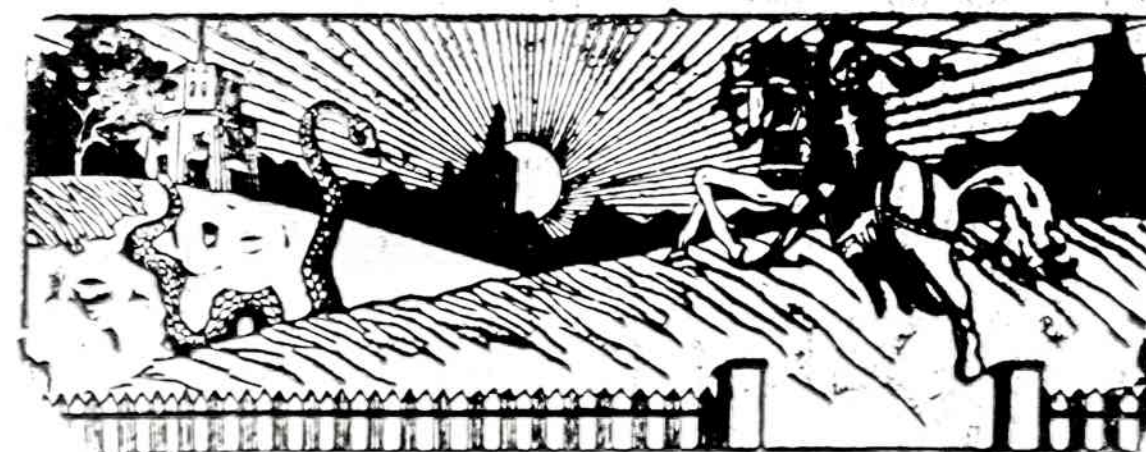
Tylenol works on minor arthritis pain, but does nothing for inflammation. Taken regularly, Bayer works on pain and inflammation giving fast, effective relief.

Bayer. The wonder drug that works wonders.

NAUJENOSE GALIMA GAUTI:

- Dr. Kazio Griniaus, ATSIMINIMAI IR MINTYS, III tomas \$10.00
- Prof. Vlado Brizškos, SENŲJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA. I dalis 208 ps. \$6.00
II dalis, 229 ps. \$6.00
- Miko Šleikio, LIUCIJA. proza. 178 ps. \$5.00
- Janinos Narūnės, TRYS IR VIENA. Atsiminimai. 172 ps. \$5.00
- Prof. P. Pakarklio, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBES SANTRAUKŲ BRUOŽAI. 176 ps. \$4.00
- J. Vencloves, S. DAUKANTO LIETUVISKA VEIKLA. 60 ps. \$2.00

NAUJENOS, 1729 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 siųskite čekį ir pridėkite vieną dolerį persiuntimo išlaidoms.

Ir. LIODAS MIKŠYS,

50 metų studijavęs, kaip

IS PRAEITIES UKANŲ ATEINA LIETUVA,

sarašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo riską. Kas bei kalba ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunim tr. prof. M. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė lietuvių vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$2.00. Užsakymai pildomi per \$1.00 pašto išlaidas.

NAUJENOS, 1729 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN NEWS

Published Wednesday and Saturday

by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 S. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-4196

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 57494000

Postmaster: Send address changes to Naujienos

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

As of January 1, 1990
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Nuq pasaulio pirmos dienos

Chicagoje ir priemiestiuose:

metams \$45.00
pusiai metų \$24.00
trims mėnesiams \$15.00

vienu mėnesiui \$5.00

Pinigus reikia siųsti pašto

Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius,

nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

NARKOTIKAI PAVOJINGI AMERIKAI

Čikagiečiai, o Naujienų skaitytojai visame krašte žino, kad narkotikai yra pavojingi ne vien jaunimui, bet ir paaugusiems. Blogiausia, kad narkotikai palaužia žmogaus valią, susilpnina jo dorovinį atsparumą, ir iš sveiko ir protingo sutvėrimo padaro bevalę būtybę.

Prezidentas Reaganas pareiškė, kad jis imsis priemonių narkotikų įvežimui į JAV ir jų pardavinėjimui. Anksčiau narkotikai buvo auginami Turkijoje, Viduržemių jūros salose ir pačioje Afrikoje. JAV turėjo mokėti turkų ūkininkams, kad nesėtų aguonų ir neaugintų kakavo lapų. Šis reikalas jau aptvarkytas. Iš Arimųjų Rytų narkotikai jau nevežami į Ameriką.

Bet dabar jie plaukia iš Centro ir Pietų Amerikos. Venezuela, Peru, Bolivija ir Pietų Amerikos kraštai veža narkotikus lėktuvais, laivais, automobiliais ir ant nugaros.

Vieni veža džiovintus kako lapus, o kiti jau veža bušeliais. Išmirkytus lapus išspaudžia, lašus supila į skystį ir geria. Tais gėralais arba net trintais lapais save apsvaigina ir kurį laiką pasijaučia septintame danguje. Tie lašai ar milteliai vadinasi kokainu, o pačius stipriausius lašus amerikiečiai vadina crack. Jie palaužia sveikatą ir žmogų apsvaigina.

Apsvaigintas žmogus nieko dirbti nenori. Jam nuolat pučia švelnus vėjelis, jis skraido po debesis. Girdi gražiausias simfonijas ir nenori iš vietos judėti. Skaudžiausia iš to svaigulio prabusti. Daugelis neprabunda. Jie nori daugiau lašų, kad pakiltų į debesis.

Jaunuolis narkotikų apsiėdęs, nepajėgia jų atsikratyti. Jie paveikia žmogaus valią stipriau negu degtinė arba cigaretė. Žmogus gali pabūti pusvalandį, penkiolika minučių, arba ištisą valandą. Plaučiai traukia jį rūkyti, bet jis gali susivaldyti. Bet kokojinas arba

„krekas“ pavojingesnis, nes jis palaužia vyro ar moters valią.

Malajijos vyriausybė žino narkotikų pavojų. Narkotikų pardavėjai baudžiami stipriausia bausme — mirtimi. Griežtus įstatymus turi viena kita valstybė, bet Amerikoje tie įstatymai yra palaidi. Prez. Reaganas su savo patarėjais studijavo klausimą ir priėjo išvados, kad reikia įtikinti Kongresą prarasti įstatymą. Tos pačios nuomonės yra ir atstovų rūmų pirmininkas Tom O'Neill. Jis patarė dėti į šalį menkesnės svarbos paruoštus projektus, susitarti ir tuojau prarasti griežtą įstatymą, nukreiptą prieš narkotikų pardavinėjimo organizatorius.

Atsakingi krašto saugumo pareigūnai nustatė, kad Ameriką reikia palaužti narkotikais, atimti amerikiečiams norą ginti savo teises ir kovoti už pagrindines žmogaus teises. Komunistai aptarė visas kovos priemones. Jie priėjo išvados, kad narkotikai yra parankiausia priemonė.

Narkotikų Amerika nepardavinėja. Amerikoje nebuvo įstatymo, liepiančio kontroliuoti narkotikus. Ką gydytojai norėjo, tą jie darė. Išrašydavo receptus tiems, kuriems gydytojai norėjo. Jie monopolizavo narkotikų pardavinėjimą Amerikoje. Paskyrė Lopez Garcia Amerikos narkotikams pardavinėti. Jis pasirinko New Yorką su priemiestiais ir apylinkėmis. Iš Peru šiaurės narkotikai buvo vežami tiesiai į New Yorką. Vežė lėktuvais. Ne vienu, bet visą dešimtį lėktuvų. Amerikoje turėjo vietas lėktuvams nusileisti ir kokainą iškrauti. Tas Garcia New York'e viską kontroliavo. Jam buvo žinomi visi narkotikų pardavėjai. Jis žinojo kuri krautuvė jam buvo skolinga — ir kiek. Jis žinojo, kuriuo pardavėju galėjo pasitikėti ir iš kurio reikalauti iki paskutinio cento.

Tais pačiais lėktuvais jis vežė į New Yorką coco šieną, su lapais ir stagarais. Tie patys lėktuvai vežė į Cochabamą popierinius maišus dolerių.

Amerikiečiai žinojo, ką Garcia darė ir su kuo jis susitikdavo. Vieną vėlyvą vakarą Garcia buvo sstabdytas. Jis neturėjo laiko sunaikinti savo adresų. Jam buvo atiduotas teismui už narkotikų pardavinėjimą. Jam buvo paskirta kardomoji priemonė — \$250,000 grynais. Daug draugų jis neturėjo, bet jų vis dėlto buvo. Pinigai maišais buvo nuvežti prokuratūron ir Garcia išėjo laisvėn. Teisman jis neatvyko, o pinigai teismo buvo nusavinti.

J. L. Garcia buvo didelis žmogus. Jis kontroliavo visą narkotikų judėjimą, iš Pietų bei Centro Amerikos. Jis nutardavo, kada siųsti lėktuvus su kokainu į New Yorką, Chicago ar Los Angeles. Jis pažino Venezuelos, Bolivijos, Peru ir Brazilijos narkotikus tvarkančius vadus. Keliom dienom prieš teisimą dingo. Tvirtinama, kad dingo. Yra viena šalis, į kurią dideli veikėjai įvažiuoja, bet iš kurios neišvažiuoja.

Bet nėra paslapčių, kurių laikas neišaiškintų. Apie save Stalinas viską slėpė, bet Svetlana pabėgo ir net 2 knygas parašė. Ji išklė daug dalykų, kurių pasaulis nežinojo. Dabar ji rašo knygą apie tai, ko anose dviejuose knygose nepaminėjo.

Stropiai buvo saugojamos žinios, kad sovietų agentai vadovauja ne vien tarptautiniam terorui, bet ir narkotikų pardavinėjimui. Šią savaitę į Amsterdamą įplaukė prekybinis sovietų laivas, atplaukęs tiesiai iš Rygos. Amsterdamo uosto sargai nutarė pažiūrėti, ką rusai atvežė į Vakarų Europą. Didžiausiam jų nustebi-

VL. RAKONAS

PASTABOS IŠ TOLO

Vincas ir Janina Dovydaičiai

Auksinę Vinco ir Janinos Dovydaičių vedybinio gyvenimo sukaktį liepos 13 d. šauiniai paminėjome Los Angeles Tautinių S-gos pirmininkas inž. A. Mažeika su žmona Liucija — Kalifornijos lietuvių respublikonų pirmininkė, BALFO pirmininkas Vl. Pažiūra su žmona, muzikė O. Metrikienė, buv. radijo klubo pirmininkas J. Mitkus su žmona poete Dana Mitkiete, Tautinės S-gos pirmininkė Rūta Sakienė, radijo Vl. V. Gily, žurnalisto S-gos pirmininkė R. K. V. džiūnienė, J. Prakapi, Br. Gediminas, Dramos sambūrios pirmininkas V. Dovydaičis su žmona, ir daug kitų — negi visus išvardinsi...

Nors diena pasitaikė karštoka, tai gerai vėdinamoje Tautinių Namų salėje prie šalto šampano, ar ko kito — kas norėjo, susidarė jauki nuotaka dar „jauniejiems“ neatvykus, svečiai besirūpinant jų dukrai ir sūniui, anūkams, Vinco broliui su žmona ir kt.

Atvykus sukaktuviniams ir salę, Janina buvo pasipuošusi puikiais tautiniais rūbais, prasiėdė programa, kurią tvarkė sukaktuvinių draugė — kaimynė Zita Rudvalienė. Svečių tarpe buvo prelatas J. Kučingis, kuris sukalbėjo maldą prieš vakarą buvo E. ir J. Sinkiai iš Santa Monikos. E. Sinkys yra stambus „Naujienų“ ir kitokių lietuvių reikalų rėmėjas. Alena Devenienė — Grigaitienė su vyru, Tautos Fondo rėmėjai iki šiol jau

mui, tai buvo 200 kilogramų narkotikų. Jų vertė buvo \$20 milijonų dolerių.

Sovietų laivo kapitonas visaip bandė išsisukinėti, bet juo plačiau jis aiškinosi, tuo labiau liežuvį jam pyne, narkotikų šivirkšlė. Pradžioje sakė, kad jis apie tai nieko nežinojęs, o vėliau aiškines, jog tai atėjo iš Afganistano. Kaip narkotikai atėjo iš Afganistano, nieko nežino ir kaip jie sulipo į sovietų laivą — kapitonas nežino. Jie daugelį žydų išpiko iš nacių vadų ir išvežė į Angliją. Reikia turėti vilties, kad iš kapitono jie patirs, kaip sovietų narkotikai šmugeliaujami į Ameriką ir kitas vietas.

paukoję apie 2.000 dol. Gi jų aukšto jubiliejaus minėjimo proga, čia dar vėl surinkta 1900 dol. Tautos Fondui.

Vinco ir Janinos Dovydaičių auksinio jubiliejaus minėjimas praėjo labai jaukioje, šeiminiškoje nuotakoje. Svečiai buvo gerai pavaišinti G. Plukienės priežiūroje gamintomis gausiomis vaišėmis, po kurių dar buvo malonu pasidalinti išpūdziais ne tik su „auksiniais jaunavedžiais“, bet ir su juos pasveikinti atvykusiais svečiais.

Liepos mėn. 20 d. Lietuvių žurnalistų S-gos Centro Valdybos ir Tautinės S-gos skyriaus rūpesčiu Los Angeles buvo surengtas rašytojo — žurnalisto Jono Vizbaro — Sūduvo naujos knygos „Kur bėga šešupė“ pristatymas publikai. Mat autorius yra aarys ir žurnalistų S-gos ir Tautinės S-gos, dėlto renginys buvo daromas dvigubu rengėjų vardu. Tą dieną vyko net keturi renginiai lietuviškoje parapijoje. Moterų Klubų Federacijos pietus, Pensininkų Klubo susirinkimas, Knygos pristatymas ir dar posėdis, dėlto į Tautinius Namus, kur buvo knygos „Kur bėga šešupė“ pristatymas, tesusirinko netaip jau daug, rodos apie 40 asmenų, o galėjo būti daug daugiau, jei tuo pat metu nebūtų vykę tie kiti lietuviški renginiai, labai suskaldę publiką.

Po stiklo vyno ir užkandžių, kuriuos paruošė Tautinės S-gos skyriaus pirmininkė Rūta Sakienė, ji yra ir žurnalistų Sąjungos centro valdybos išdūninkė, žurnalisto S-gos pirmininkė R. K. V. džiūnienė pasveikinus susirinkusius, talkon pasikvietė žurnalistų redaktore (L. A. Vakaruose) Valeriją Baltušienę ir jos abi labai sklandžiai paskaitė po kelias ištraukas iš naujosios knygos „Kur bėga šešupė“. Pagal Pagal R. K. V. džiūnienę, visos knygos, kiek jų buvo atsūsta, parduotos. Taigi, „Kur bėga šešupė“ atbėgo net iki Pacifiko krantų, kur buvo tinkamai su tikta, nors ir netrukšmingai, kaip netrukšminga yra ir pati šešupė.

„Trumpą programą pajavirino solistė Ona Deveikienė padainuodama Maironienės „Kur bėga šešupė“. Jai akompanavo kompozitorius Br. Budriūnas“.

— Manilof sudaryta komisija peržiūrėti Benigno Aquino nužudymo bylą teistais, bet ištėsintus karius. Svarbiausieji yra išbėgę užsienin.

— Afrikos vyskupas Desmond Tutu, išklausiusiam prez Reagano kalbą, nederėjo pasakyti: — Tegu vakarai eina po vėlnių...

HENRI PERRUCHOT

GOGOENŲ GYVENIMAS

Vertė Vytautas Kauneckas

ANTROJI DALIS

LIESASIS VILKAS

(1885 — 1891)

I

TABOGA

(Tęsinys)

„Pagal visas mano surinktas žinias, ten, šiaip ar taip, gali greit pralobti, labai gerai gyvendamas. Paklausk Sofusą, kuris daug keliau, argi tai ne biznio kraštas. Mums būtų puiku, nes iš ten tik trys dienos iki Burbonų salos, kuri dabar jau labai civilizuota, yra kelių ir kt. Vieta svarbesnė, negu tokia Kopenhaga. Ne manau, kad tu nepanorėtumei ten atsikelti: galėčiau su visais jumis laikas nuo laiko matytis ir kartu prižiūrėti savo firmą. Bet tasai reikalas, — baigia Gogenas, — šiuo metu dar labai miglotas.“

„Pasiūčiau: oženos kailinukais, su triušine pas šaile Gogenas, „išminkas daugiau sielos, sielos, negu malonė“, kai kuriems savo keramikos dirbiniais suteikia neįprastas formas, lipdo va-

zas, keistąja daile labai artimas inkų puodžių darbams.

Vaikystė Peru šalyje, paprastas pavasaris! Jis iškelia. „Užvis labiausiai noriu pabėgti iš Paryžiaus — jis yra dykuma neturtingam žmogui.“ Jis nuvyks į saulės kraštus, kur laisva gamta nešykšti savo malonių.

„Aš nebėgiu toliau gyventi tą nepakenčiamą glebinantį gyvenimą, noriu viską išmėginti, kad būtų bent rami sąžinė.“ Čia jis tik ardo savo sveikatą, visiškai netenka valios, o tenai...

Anksčiau, vos įsikūręs Pont-Avene, Gogenas atsikvietė Šufenekerį. Dabar jis įkalbinėja Lavali keliauti kartu. Jis su tokiu dvasios pakilimu jam liaupsina stebuklingai lengvą gyvenimą egzotiniuose kraštuose, kad Lavalis greit pareiškia sutinkąs jį lydėti.

Savo kelionių metu, būdamas antruoju šturmanu „Čilės“ laive, Gogenas lankėsi saloje priešais Panamą, „beveik negyvenamoje, laisvoje ir labai derlingoje“ Tabogos saloje. Kokia graži buvo ta sala! Čiabusių dienos nerūpestingai plaukų tamarindų pavėsy. Čia butent verta atsikelti, belaukiant, kol galutinai susitvarkys Madagaskaro reikalas.

Kadangi Chuanas Uribe atidaro Panamoje prekybos namus, — na, tai Gogenas nuvyksias „pasiziūrėti, gal Chuanas norėtų įsteigti filialą Madagaskare.“

„Tenai mes galime laukti, čia — ne,“ — rašo

vyksta į Tabogą gyventi, „nesirūpindami šian- liui Piugodo. Lavalis serga džiova ir labai nusilpo per sunkią žiemą. Bet Tabogoje, anot Gogeno, „oras labai sveikas, o maitintis gali žuvimi ir vaisiais už dyką.“

Apskritai, sako Lavalis, jiedu su Gogenu vykstr į Tabogą gyventi, „nesirūpindami šian- diena, ne rytojumi,“ „kuo racionaliausia ir sveikiausia“ gyvenimą. Piugodo nieko prieš neturėtų keliauti kartu su jais. „Mes dažnai apie tai kalbėjome, — rašo jam Lavalis, — bet šia jūsų svajonę bus galima įgyvendinti tik vėliau.“

Gogenas praneša Metai apie savo nutarimą; balandžio 10 d. įsėsias Sen-Nazere į laivą, plaukiantį į Naująjį Pasaulį. „Noriu atgauti... savo energiją ir keliauju į Panamą pagyventi, kaip laukiniai. Pasimau daug ir teptukus. Užsigrūdinsiu, būdamas teli nuo visų žmonių. Skaudės žinoma, širdį, kad su manim nėra šeimos, bet užtat nebebus tos šlykščios elgetystės.“ O tuo tarpu kas nors paaiškėsia dėl Madagaskaro. Jo „komanditoriai“ palaikysią su juo ryšius. „Pone, — pasakė jie, — šiandien tokių užgrūdintų žmonių, kaip jūs, retai tepasitaiko, ir mes juos surasime, kad ir kur jie būtų.“

Gogenas prašo Metą repatriuoti Klovi. Be to, apie viską pagalvodamas, jis nusiūnčia jai įgaliojimą tuo atveju, jei kartais Orleane pasi- mirtų jo dėdė Zizi — jam dabar beveik 70 metų.

Jis duoda jai patarimus:

„Pinigai, kuriuos gautumei, yra vaikų. Manau, tu dabar jau pernelyg protinga, kad semtum iki dugno; nors ir nedaug ten galima ko tikėtis, vis dėlto tai būtų stiprus svertas atstatyti į vietą mūsų pašlijusius reikalus ir padėti mums vėl su- eiti į krūvą.“

Paskutiniaus vyro laiškais Meta labai paten- kinta. Galų gale Polis sutinka vėl kalbėtis apie gyvenimiškus reikalus! Meta gauna iš Mari vi- sas žinias, — Gogenas prikiša žmogui, kam „duo- dasi klaidinama jos saldžių laiškų“, — ir galvo- ja, kad Panamoje buvęs biržininkas, šiaip ar taip, užkals daug pinigų. Ji pasidaro švelni, įter- pia sakinį, kad „namiškių prisirišimas niekad, kaip reikiant neatstojo vyro meilės.“

„Dabar tu sakai pasikeitusi į gerą pusę, — atrašo Gogenas, — ir man būtų malonu to tikė- tis.“ Bet jis negalys neprisiminti praeities, „smūgio, nuo kurio joks žmogus neatsigauna“. „Jei kada nors po tiek išbandymų man pavyks prasimušti, mums reikės apsigyventi vėl kartu. Ar tu atneši man į namus pragarą, kasdieninius vaidus? Ką tu žudai — meilę ar neapykantą? Aš žinau, kad iš tikrųjų tu gera ir truputį kilni; todėl tikiu protu.“

(Bus daugiau)

H. VILIAUS
VAKARŲ VĖJAI
 Modernios poezijos knyga. Kaina 5 dol. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:
 Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 Westchester Community Clinics
 Medicinos direktorius
 1938 S. Mannheim Rd., Westchester, ILL.
 VALANDOS: 8-9 darbo dienomis
 ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
 Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553
 Service 461-8200, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
 3921 West 103rd Street
 Valandos pagal susitarimą

Dr. ALG. KAVALIŪNAS
 Vidaus ir kraujų ligos, Nechirurginis venų išsiplėtimo hemoroidų gydymas.
 5540 S. PULASKI RD.
 Chicago, ILL 60629
 Tel.: 585-2802

DR. FRANK PLECKAS
 OPTOMETRISTAS
 KALBA LIETUVISKAI
 2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
 Tikrina akis. Pritaiko akinimus ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS
 INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
 2656 West 63rd Street
 Valandos: antradienį 1-4 pop., ketvirtadienį 5-7 val. vak.
 Ofiso telefonas: 776-2880
 Residencijos telef.: 442-5543

Florida

DR. C. K. BOBELIS
 Prostatos, inkstų ir šlapimo takų chirurgija.
 5025 CENTRAL AVE.
 St. Petersburg, Fla. 33710
 Tel. (813) 321-4200

MOVING

Apdraustas perkraustymas
 iš įvairių atstovų.
ANTANAS VILIMAS
 Tel. 376-1882 ar 376-5996

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
 Primum Master Charge
 ir VISA kortelėmis.
R. SERENAS Tel. 925-8063

SOPHIE BARCUS

RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
 Šeštadieniais ir sekmadieniais
 nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
 Stoties WOPA - 1490 AM
 transliuojamos iš mūsų studijos
 Marquette Parka.
 Vedėja — Aldona Daukus
 7159 So. Maplewood Ave.
 Chicago, IL 60629
 Telef. 778-1543

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
 Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
 Visos laidos iš WCEV stoties,
 banga 1450 AM.

6955 So. Campbell,
 Chicago, Illinois 60629
 Telef. 778-5374

KAD ŽYDĖTŲ

Brolužėli, mano mielas,
 Nntašyk baselę,
 Prie langelio, prie pat sienos
 Man aptverk darželį.

Aš žemele išvarpysiu,
 Ežiukės priuosiui;
 Žalynėlius pabarstysiu,
 Takelius išsluosiu.

Kad sudygs mano gėlės,
 Kad nesuklestėtų;
 Kurioms neužteks rasalės —
 Vandenieliu liesiu.

Aš išrausiu piktžolėles,
 Kad nesuklestėtų;
 Jurginėliai, lelijėlės,
 Kad linksmai žydėtų...

— Prez. Reaganas priėmė Gorbačiovo planą susitikti ir tarti abiejų valstybių reikalus.

CAREERS WITH A FUTURE
U.S. Army and U.S. Air Force

Jurgis Savickas

Janina Narūnė

JURGIS SAVICKAS

(Tęsinys)

Petras Narutavičius, grįždamas iš Kaukazo per Maskvą, sustojo Jurgį aplankyti. Jurgis tuo metu (studentiškaisiais metais žiūrėdamas) buvo labai gerai išsilęs — turėjo savo nedidelį butą. Jis laikydavo kolokviumus. Bet tuo pačiu metu jį labai viliojo teatras. Visa širdimi jis buvo atsidavęs teatro menui, nepalaidamas naujausių premjerų scenoje. Anot P. Narutavičiaus, Jurgis buvo nuvedęs ir jį į Maskvos "Bolšoj Teatr", į kurį labai sunku buvo pakliuti. Tada ėjo didelė, garsi Čechovo drama "Vyšnių sodas" (Vyšnių sodas, turėjęs didelį pasisekimą Rusijoje.

Kiek pasisvečiavęs pas Jurgį Maskvoje, P. Narutavičius vyko į Vilnių uždarbiuoti privačiomis pamokomis, kad galėtų toliau mokytis Šveicarijoje. O Jurgis Savickas išsikėlė į Krokuvą, vankarietiškos kultūros miestą, kur buvo įstojęs į universitetą ir, vis dėlto, lygiagrečiai studijavo tapybą. Ovasarą tėvskėjęs leisdamas atostogas, sode buvo pastatęs namuką ir įsirengęs meno galeriją.

JURGIS — BŪSIMAS DIPLOMATAS

Jau pirmojo pasaulinio karo pradžioje Jurgis Savickas Lietuvos Komiteto nuo Karo Nuken-tiesiems Šelpiti buvo įgaliotas lankyti lietuvių pabėgėlius, iš-nėtytus po įvairius Rusijos mies-

tus, ir juos visokeriopai šelpti. Tuo metu ir Felicija Bortkevičiūnė tą patį globos darbą dirbo, lankydama Mažosios Lietuvos pabėgėlius.

Vėliau jaunas ir gabus Jurgis Savickas buvo pasiūstas atstovu į Stockholmą visuose Skandinavijos lietuvių patarnauti bei juos aprūpinti. Iš ten jis vizitavo Daniją ir rūpinosi joje esančiais lietuvių, karo tremtiniais.

Iš Danijos sostinės Kopenhagos jis ne kartą važinėdavo į Stockholmą, kur dalyvaudavo lietuvių konferencijose. Pats gyvenimas tremtyje J. Savickį ruošė diplomatinei tarnybai.

DIPLOMATINĖJE TARNYBOJE

1918 m. grįžęs į Lietuvą, Jurgis Savickis pastoviai dirbo Užsienio Reikalų Ministerijos diplomatinėje tarnyboje. Tuo pat metu, kaip beleristas, jis paliko neišdildomus pėdsakus mūsų literatūroje. Jurgis Savickis buvo vienas gabiųjų mūsų diplomatų ir pirmasis Lietuvos atstovas Skandinavijoje. Aristokratiškų manierų inteligentas, šviesių idėjų kultūrininkas, rašytojas, menininkas negalėjo būti nepastebėtas.

Gal ne pro šalį bus pasakyti, jog Kauno ponios (ypač svetintautės) skleidavo jį akimis, žavėdamosios jo išvaizda, gabumais, jo samojum.

1919 m. Jurgis Savickis buvo paskirtas pirmuoju Lietuvos at-

stovu Danijoje. Taip pat jis Lietuvą atstovavo Norvegijoje ir Švedijoje iki 1923 metų. Pastoviai gyvendamas Kopenhagoje, jis lankydavo minėtasias kaimynines valstybes. Vėliau ministeris J. Savickis buvo paskirtas į Olandiją (1923-1925) ir į Suomiją (1923-1927)). Visur sėkmingai eidavo savo pareigas.

Tačiau jis pasilgėdavo Lietuvos, savojo krašto, savų žmonių, draugų ir savo artimųjų. Atvažiudamas į laikinąją mūsų sostinę Kauną tarnybos reikalais, jis aplankydavo savo brolius ir taip pat jaunystės draugą (tada jau inžinierių) P. Narutavičių su žmona.

— Vaje, kaip jūs skurdžiai gyvenate! — nustebo Jurgis įėjęs į mūsų vienintelį kambarį, išnuomotą ekonomisto Andriaus Vosy-liaus šeimoje. Jekio buto ir už pinigų negalima buvo gauti tais laikais Kaune.

Kai es pilsčiau arbatą į emaliuotus amerikoniškus puodukus, jis su užuojauta pasiūlė, kad mes ir tuojau pasiūlė, ar nereikėtų iš Švedijos atsiųsti mums reikalingiausių daiktų? Mat, po karo Lietuvoje nieko niekieno nebuvo. Valstybės išdardas buvo tuščias, nebuvo pinigų nei algoms išmokėti. Tada gaudavome algas "natūra", t. y. įvairiais daiktais, kuriuos mums siuntė amerikiečiai: geležinės kariškos lovos, matracai, patalinė, ligoninių įvairūs indai, ir t.t. Buvo didelis vargas...

— Taip, taip, — nuleido žvilgsnį Jurgis. — Iš nieko pradėdame gyventi... Iš pelenų kelias Lietuvai.

Per tuo neilgus apsilankymus Kaune jam pasisekdavo savo paruoštiems spaudai rankraščiams rasti leidėjus. 1922 m. išėjo iš spaudos Jurgio Savickio pirmasis novelių rinkinys "Sventadienio Sonietai". Tai nemažos apimties knyga, turėjusi gerų atsiliepimų ir recenzijų.

Jaunasis diplomatas atvažiudavo iš užsienio praleisti atostogų jo pamiltose Palangėje, kur buvo įsigijęs nuosavą senoviško stiliaus vilą, beveik priešais kurauzą.

JURGIS SAVICKIS SUKŪRE ŠEIMOS ŽIDINĮ

Jurgis Savickis vedė juodaplaukę gražuolę, kurios puikią išvaizdą kiekvienas pastebėdavo. Rašytojas kanaaninkas Juozas Tumas - Vaižgantas, būdamas svečiuose, savo pažįstamų tarpe yra išsitaręs apie ją:

— Ot, graži Savickienė, Panie togo...

(Bus daugiau)
 — Prieš 74 metus nusikendu-siam "Titanike" žuvo 1,513 keleivių, įskaitant ir jūreivius.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St.
 FD. LE. Chicago, IL 60608
 (312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
 Tel. 927-1741 - 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
 Telefonas 523 0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENTINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

144C South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Crab Salad Served In Melon Boats

With melons abundant now at local markets, an exciting luncheon idea is Curried Crab Melon Salad. Family or guests will enjoy the light, yet satisfying combination of delicious Alaska King crab and juicy sweet honeydew melon.

Succulent Alaska King crab is sliced and tossed with crisp vegetables and a curry-seasoned mayonnaise dressing. The salad is served on peeled and quartered melon "boats" on individual lettuce-lined salad plates.

Alaska King crab meat is snowy white in color with bright red striations. Fully cooked, with tendons and cartilage removed, the meat is ready to be enjoyed in a favorite recipe after defrosting. In-shell pieces of whole Alaska King crab legs and split legs are also available.

Curried Crab Melon Salads:
 1 package (6 to 8 oz.) frozen Alaska King crab meat, thawed
 3/4 cup sliced celery
 2 tablespoons chopped green onion
 1/3 cup mayonnaise
 1/2 teaspoon curry powder
 1/4 teaspoon sugar
 1 teaspoon lemon juice
 1 honeydew melon
 Salad greens

Drain and slice crab. Combine with celery and green onion. Blend mayonnaise, curry powder, sugar and lemon juice, toss with crab mixture. Chill. Cut melon into quarters lengthwise; remove seeds and rind. Place melon quarters on salad plates lined with greens. Spoon crab salad onto melon. Make 1 serving.

Nuo 1914 metų

MIDLAND FEDERAL SAVINGS aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visose mūsų apylinkėse. Deklamė Jums už mums parodyta pasitikėjimą. Mes norėtum bu-ti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$100,000.

2657 W. 69th STREET
 Chicago, IL 60629
 Tel. 925-7400

8929 SO. HARLEM AVE.
 Bridgeview, IL 60455
 Tel. 598-9400

MIDLAND FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

2040 ARCHER AVENUE
 CHICAGO, IL 60632
 PHONE 254 4470

Cheracol D

FOR COUGHS
 THERE'S NOTHING
 STRONGER WITHOUT A
 PRESCRIPTION!

SPORTAS LIETUVOJE

Mūsų žalgiris po pralaimėtų rungtynių Leningrado Spartakui 76:79, prarado krepšinio pirmenybės pirmavimą, perdavėmas lyderio vietą savo supriaušiam varževui — Maskvos kariškių klubui. Kauniečiai šias rungtynes sužaidė labai blankiai, ypač "užsachavus" A. Sabonį, kuris rungtynių pabaigoje atrodė labai pavargęs. Negali būti kalbos, kad aukso sidabro medaliai bus išskinti tarp Maskvis kariškių CAŠK komandos ir Kauno penketuko, kadangi Leningradas nuo šių komandų atsilieka penkiais taškais. Vilniaus Statyba, pralaimėjusi žalgiriams 65:93, įveikė Tbilisio Dinamo 98:93 ir laikinai iš dvilykos komandų įsitvirtino šeštoje vietoje.

Nenuostabu, kad po silpno žalgirio pasirodymo prieš Leningradą, Kauno žiūrovai su baime laukė Europos meistrų taurės rungtynių prieš Zagrebą "Cibona" komandą kurioje žaidžia net keturi Jugoslavijos rinktinės žaidėjai. Po dramatinės kovos Kauniečiai, žalgiriečiai įveikė Kroatijos sostinės krepšininkus 94:91 (53:48) ir su trim pergalem atstovė Europos klubinės pirmenybės pirmoje vietoje. Antri yra Madrido krepšininkai prieš Zagrebą ir Milaną. Paskutinę — šestą vietą — užima Tel - Avivo "Makabi".

Be abejo, skaitytojai paklaus — ką bendro turi Izraelis su Europos krepšiniu? Čia savo vaidmenį suvaidino politinis aspektas, atmetant arabų kraštams Izraelio prašymą priimti jį Azijos krepšinio sąjungos nariu. Europa izraelitų norą patenkino, tad ir meistras Makabi (remiama amerikiečiais žaidėjais) dalyvavo Europos klubinės pirmenybės.

Nors futbolo sezono pradžios reikia laukti bent keletą mėnesių, tačiau į antrą S. S-os futbolo lygą perėjus Klaipėdos Atlantas jau sausio mėn. pradžioje Palangoje pradėjo treniruotes. Vėliau numatoma išvykti į Rytų Vokietiją bei žaidynės Vitebsko

ir Klaipėdos salėse. Į pastarąsias varžybas Atlantas pakviė antros lygos senbūvius — Rygos Dauguvą, Lvovo Karpatus, Smolenską ir Jaroslavį.

Ta pačia proga norėtume pažymėti, kad Rygos futbolininkai (daugiausia rusų tautybės) perėjimas iš antros į pirmą lygą baigėsi nesėkmingai.

I būsimų olimpiečių rinktinę tapo pakviesti žalgiriečiai A. Jaronis ir atvykęs į mūsų sostinę V. Sukristopas.

Vilniškiame "Sporto" laikraštyje randame taip pat ir nesportinių žinių. Tai Europos mėginės gimnastikos meistrė Dalia Kutkaitė pasikalbėjimo su "Sporto" bendradarbiu J. Myšinskiu, apie išvyką Argentinoje (Sportas, 1986 m. sausio 7 d.), sako: "po pirmo pasirodymo Buenos Aires buvį atėję mus pasveikinti grupės tarybinės pasiuntinybės Argentinoje darbuotojai. Labai buvome nustebinti, sužaudinti ir raudžinginti (ypač aš) vieną vakarą, kai pas mus atėjo grupės žūreivių žemių su rožių puokštėmis. Pasirodo, Buenos Aires nuolat dirba Lietuvos žuvies pramonės gamybinio susivienijimo Darbo raunosos vėliavos ordino tralerių laivyno bazės remonto grupė, kuriai tuo metu vadovavo Domas Valančius. Remontiniai darbai, kurių tarpe yra įvairiausių specialybių atstovų, papasakojo, kad laivai po ilgų darbo mėnesių Atlanto vandeninė atvyksta čia "remontuoti".

K. Baronas
E. L.

SPORTAS

DEMESIO TENISISTAMS!
Pabaltiečių Teniso Turnyro
Vieta Pakėistai

Žaidėjams ir žiūrovams pranešame, kad 1986 m. S. A. pabaltiečių lauko teniso pirmenybės, įvykstančios š. m. rugpjūčio 9-10 d.d., Rochester, Mich., bus prarastos ne Oakland University,

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

Kaip buvo anksčiau skelbta, bet Oakland Community College, Rochester Mich., kuris yra apie 1 mylia į pietus nuo Oakland University.

Kaip šią vietą pasiekti? Važiavo I-75 į šiaurę; paimti University Dr. išvažiuojant ir važiuoti į šaurės rytus iki Oakland University campus; tada pasukti į dešinę and Squirrel Rd ir vėl į dešinę and Featherstone ir pavažiavus apie vieną bloką pasieksite Oakland Community College.

Primerame, kad turnyras prasidės šeštadienį, rugpjūčio 9 d., 6:00 val. ryto; žaidėjai prisistato nuo 8:00 val. ryto. Dalyvių registracija iki rugpjūčio 4 d., šiuo adresu:

Dr. Algis Barauskas, 3018 Patch Dr., Bloomfield Hills, MI 48013; Tel. (313) 258-6535.

Pavėlavusieji ir pageidaujantieji papildymų, informacijų, skambinkite Dr. Barauskui. Rengėjai

FUTBOLŲ ŽAIDYNĖS MARQUETTE PARKE

Tradicinis Lituanicos' futbolo klubo turnyras rengiamas rugpjūčio mėn. 9 dieną, šeštadienį, Marquette Parko aikštėje, prie 69 ir S. California Ave. Turnyre dalyvaus 8 komandos. Rungtynės prasidės 11 val. ryto ir bus žaidžiamos po 2 rungtynes kas valandą kol pasieks rungtynių finalistai.

Penktą valandą vakaro bus veteranų komandų finalinės rungtynės ir tuoj po jų — 6 val. vyrų komandų finalinės rungtynės. Pasibaigus rungtynėms, bus trofejų įteikimas laimėtojams. Visi, kurie domisi futbolu, turės progos pamatyti gerų rungtynių. Visi kviečiami.

Žiūrovas

Trumpai

Liet. Taurės Klubas rengia linksnų žužūnę — pikniką, 1986 m. rugpjūčio 10 dieną 12 val. Saulių Namuose, Nariai ir pri-

ENERGY WISE

Limit use of dishwasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity.

Don't be a Bone Loser

lauciantieji maloniai prašomi atsilankyti. Jeigu yra galimybė prašome atnešti dovanų laimėjimams.

Klubo valdyba,
V. Petkus, sekret.

Lietuvių Tautinių Kapinių 75 m. sukakties proga rugsėjo 21 d. Martinique restorane rengiamas pobūvis — paminėjimas. Tautiškui ruošiamas knygelė su istorine apžvalga, sveikinimais ar mirusiųjų paminėjimais. Vieno puslapio kaina \$100, pusės pusl. \$60, ketvirtadalis — \$40. Užsakyms siųsti iki liepos 15 dienos. Pobūviui bilietai \$25 asmeniui. Kreiptis į LTK direktorių arba tiesiog į Liet. Taut. Kapinių įstaigą tel. 458-0638.

— Wisconsinine penktadienį mirė 58 metų Elzbieta Shultz, Prūsų dukrė. Tėvai parvežė velionę į Chicago, pašarvos pas Petkų.

SMARKŲS SPROGINEJIMAI PERU SOSTINEJE

LIMA, Peru. — Praeitą sekmadienį Peru sostinėje įvyko smarkūs sproginėjimai. Galingos bombos išsprogdino didžiausią Perū banką, didesnę krautuvę, viešbučius, tiltus, restoranus ir kitus pastatus. Oficialus policijos pranešimas sako, kad buvo padėta 17 galingų bombų, kurios sužaidė daug žmonių ir padarė milžiniškų nuostolių.

Vos pradėjus temti, pirmąčiausia buvo išsprogdintos elekt-

rai gaminti stotys. O kai visa sostinė liko be šviesos, tai tada prasidėjo sproginėjimai visame mieste centre.

Policija žino, jog tai buvo Peru "Žvilgančio tako" maištininkų darbas. Naujai išrinktas prezidentas, karių padedamas išsiskino kelis "Žvilgančio tako" maištininkus, bet jie per porą mėnesių paruošė nekaltų žmonių žudymą ir turto naikinimą. Policininkus, bet jie per porą mėnesių pasiryžusi naikinti likusius mušikas ir maištininkus.

KOKIA BUVO LIETUVIŲ KALBA PRIES 400 METŲ

Nuostabu, kad lietuvių kalba šimtmečių bėgyje, palyginamai mažai tepasikeitė. Išleistame 1547 metais ketekizme sakoma štai kas:

"Broliu ir seseri, imkit mane ir skaitykit ir tada skaitydami permankyt. Mokslo šio jūsų tėvai trokšdavo turėti, ale to negalėjo nė vienu būdu gauti..."

Kitoje vietoje randame tokius prilyginimus: "Vėjai mariai maišo ir blaško; taip žmonių piktą pagidavimą vaidija ir rustina ir tili svietį valdoną pavargusius baisyus nuštus sukelia. Mariose cidi žuvė mažesnę praryja, taip šgaishina, praryja, sukrumto..."

Jeigu dabartiniai mūsų kalbos "ekspertai" būtų pradėję savo darbą prieš porą trejetą šimtų metų, tai lietuviškos kalbos šian čie visai nepažintum.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas
Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvų Įstaigą:

American Travel Service Bureau
9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 238-9787

• Nemokamas pataravimas užskaitant lėktuvų, traukinių, laivų kėlaus (crucises), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas. Parduoja kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus; Sudarome lėktuvus giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informaciją visais techninių reikalais.

• Taupykite aktyviam Chartered lėktuvais, tik kelias rezervuoti vietas ir anksto — prieš 45-60 dienų.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Rumet, Leone — Pardavimai

REAL ESTATE FOR SALE
Rumet, Leone — Pardavimai

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS
DEL VISU INFORMACIJŲ KREIPITIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7743

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAL

• VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

GOVERNMENT HOMES

from \$1 (U repair).
Also delinquent tax property.
Call 1-805-687-6000
Ext. GH. 9617.
for information.

WANTED REAL ESTATE
Nori Pirkti

Ieškau nedidelio namo šv. Kazimiero kapinių apylinkėje. Skambinti vakare 434-8235

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

GOVERNMENT JOBS.

\$16,040 — \$59,230/year.
Now Hiring. Your Area.
Call 1-805-687-6000
Ext. R-9617
For current federal list

READER — ADVISOR — PALMIST
READINGS BY

MRS. ROSE — GIFTED
READER — ADVISOR
FOR MORE INFORMATION
CALL 247-8380

Siųskite pinigus į Lietuvą

1 RUBLIS — \$1.85

(įskaitant perlaidą ir apdraudą)

Mažiausioji perlaida 30 rublių. Persiuntimas paremtas dabartine tarptautine pinigų keitimo suma; įskaitant visus mokesčius ir pakaitas, kurios įvyks prieš pinigų įteikimą. Oficialus persiuntimas. Visi mokesčiai pilnai garantuoti. Jūs gausite pakvitavimą. Jis teisėtas ir apdraustas.

Gramercy

SHIPPING, INC.
744 Broad Street
Newark, N.J. 07102
Est. 1947

MISCELLANEOUS FOR SALE
Išvairūs Pardavimai

CROSBYS' BLUEBERRIES
Open 8 A.M. to 6 P.M. every day. Take I-94 To first Michigan exit (M-239), right 1 1/2 miles To 1000 N., right 1 mile To Crosbys. 219-326-8712.

Parduodamas ligos ir nelaimės draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis: A & L Inc. Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Illinois. Tel. 312 523-9191.

Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

Homeowners discounts

F. Zapolski, Agent
2208 1/2 W. 95th St.
Everett, Park, Ill.
60424 - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company
Home Office Bloomington, Illinois

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadienį: nuo 9 val. ryto iki 12 val. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS

ir V. BRIZGYS

Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais pagal susitarimą.
6006 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

JOHN GIBAITIS

Advokatų Įstaiga

6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

REPAIRS — IN GENERAL
Išvairūs Taisyimai

TAISO ORO VESINTUVUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS BEI KROSNIS.
Harman Dežys
Tel. 585-6624

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO peruošta ir teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta "Sūdumos" išleista knyga su legalizacija formomis.

Knyga su formomis gauna ma Naujienų administracijoje

Nature's Remedy

for GENTLE, OVERNIGHT RELIEF OF CONSTIPATION

Next time you need a laxative, get relief the Nature's Remedy way. Gentle. Overnight. Its natural active ingredients are so dependable you can take Nature's Remedy tonight and feel better tomorrow.

GET FREE GIFTS FROM NATURE'S REMEDY. SEE PACKAGE FOR DETAILS.

Konjakų pasididžiavimą nuo 1715 metų.

Imported Cognac, 80 proof, The J. & F. Martell & Co., Louisville, KY.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

High Interest Rates Paid on Savings

Interest Compounded Daily and Paid Quarterly

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES.

WITH REPAIRS TO THE HOME

See us for details

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thurs. 9-8 Sat. 9-3

SERVING CHICAGO AND SINCE 1955